

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/182/2024
Identifikačné číslo spisu:	1117230049
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1117230049.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: LITA, autorská spoločnosť, so sídlom Mozartova 4093/9, Bratislava, IČO: 00 420 166, zastúpená: JUDr. Dagmar Kubovičová, advokátka, so sídlom Nám. Biely kríž 3, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská národná galéria, so sídlom Riečna 199/1, Bratislava, IČO: 00 164 712, zastúpená: Mgr. Andrej Gunár, advokát, so sídlom Panenská 13, Bratislava, o zaplatenie 7.950 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) pod sp. zn. B1-23Ca/13/2017, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. marca 2024 sp. zn. 9Co/92/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. marca 2024 sp. zn. 9Co/92/2023 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I (dnes Mestský súd Bratislava IV) z 09. februára 2023 sp. zn. 23Ca/13/2017 z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (dnes Mestský súd Bratislava IV; ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 09. februára 2023 č.k. 23Ca/13/2017-293 v spojení s opravným uznesením z 03. augusta 2023 č.k. B1-23Ca/13/2017-344 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 7.950 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.950 eur od 16. 12. 2017 do zaplatenia (výrok I.), vo zvyšnej časti príslušenstva žalobu zamietol (výrok II.), žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.) a návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol (výrok IV).

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom konania bol nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého titulom používania predmetov ochrany žalovanou (sprístupňovanie diel výtvarného umenia) v roku 2016 na internetovej stránke www.webumenia.sk. Nebolo sporné, že žalovaná v priebehu roka 2016 umožňovala bezodplatný prístup k zdigitalizovaným dielam, resp. digitálnym rozmnoženinám výtvarných diel, za čo žalobkyni neuhrádzala žiadnu odmenu, rovnako žalovaná účinne nerozporovala ani údaje o návštevnosti tejto stránky žalobkyňou extrahované z jej výročnej správy za rok 2016, ani skutočnosť, že žalobkyňa bezúspešne vyzývala žalovanú na uzatvorenie rozšírenej hromadnej licencie v súvislosti s týmto spôsobom použitia predmetov ochrany, ku

ktorým vykonáva kolektívnu správu práv. Spornou bola otázka aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie, potreby súhlasu na použitie predmetov ochrany a skutočnosť, či sa v autorskoprávnom zmysle jedná o spôsob použitia diela sprístupňovaním verejnosti alebo verejným vystavením digitálnych rozmnoženín výtvarných diel, či sa na tento spôsob použitia diela vzťahuje tzv. zákonná licencia a v neposlednom rade bola rozporovaná aj výška uplatneného nároku. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne mal súd za preukázanú z predloženého oprávnenia vydaného ministerstvom kultúry, v zmysle ktorého žalobkyňa vykonáva kolektívnu správu práv k vymedzeným predmetom ochrany v odbore ich použitia uvedením na verejnosti, sprístupňovaním verejnosti. Podľa príslušných ustanovení autorského zákona (zákon č. 185/2015 Z.z.) je potom nielen oprávnený, ale aj ex lege povinný vo vlastnom mene a na účet nositeľov práv (tzv. nepriame zastúpenie) vymáhať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa uzatvára pre daný spôsob použitia diel rozšírené hromadné licenčné zmluvy, ktorými udeľuje súhlas na používanie diel za nositeľov práv zastupovaných na zmluvnom základe, ako aj tých, ktorí nie sú ním zastupovaní s poukazom na § 19 a § 58 ods. 1 autorského zákona. Žalobkyňa tvrdila, že doposiaľ jej nikto neoznámil vylúčenie kolektívnej správy práv podľa § 79 ods. 2 autorského zákona a vychádzajúc z negatívnej dôkaznej teórie (žalobkyňa nemôže preukazovať skutočnosť, o ktorej tvrdí, že k nej nedošlo), žalovaná v konaní opak nepreukázala. Žalovaná nepochybne nie je autorom sprístupňovaných výtvarných diel a skutočnosť, či ju k jednostrannému vylúčeniu kolektívnej správy práv oprávňuje nadobudnutie výhradnej licencie k niektorým dielam, ktoré má v zbierkovom fonde, riadne a včas v konaní nepreukázala, a to aj napriek upozorneniu žalobkyne v liste zo dňa 03. 05. 2018. Pokiaľ sa žalovaná domáhala predloženia konkrétnych zmlúv uzatvorených medzi žalobkyňou a nositeľmi práv, ktorých kolektívne zastupuje, súd uviedol, že žalobkyňa v konaní zaťažovala len povinnosť aspoň druhovo preukázať akých nositeľov práv zastupuje, a že predmety ochrany, ku ktorým vykonáva kolektívnu správu majetkových práv, boli v rozhodnom období roku 2016 požívané niektorým z autorskoprávne relevantných spôsobov použitia na www.webumenia.sk. K námietke žalovanej, prečo žalobkyňa stačí tvrdiť, že zastupuje autorov výtvarných diel a žalovaná musí preukázať zmluvy o udelení výhradnej licencie uzatvorenými s konkrétnymi autormi zbierkových predmetov súd uviedol, že okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje posudzované vzťahy. V danom prípade samotný režim rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy, t.j. právna povaha inštitútu vyplývajúceho z platného práva vylučuje potrebu preukazovať konkrétne diela a konkrétnych autorov. Tejto povinnosti však právnu úpravou nie je zbavený iný nositeľ práv (nadobúdateľ výhradnej licencie), ktorý s odkazom na § 79 ods. 2 autorského zákona vylučuje kolektívnu správu práv, pokiaľ chce, aby tomuto právnomu úkonu boli pripísané účinky. Čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie, žalovaná v konaní nerozporovala, že webumenia, na ktorom v rozhodnom období boli a sú sprístupnené v digitalizovanej forme diela výtvarného umenia, realizovaný vďaka projektu Digitálna galéria, je jej projektom. Vo svojich podaniach uvádzala, že prevádzku webovej stránky www.webumenia.sk realizuje na náklady štátu. Skutočnosť, že na stránke www.webumenia.sk boli sprístupnené nielen voľné diela výtvarného umenia, ale aj autorskoprávne chránené diela, vyplynula zo žalobkyňou predložených printscreenov za každý mesiac roka 2016. Irelevantné podľa súdu bolo, že na webumenia sú v zdigitalizovanej podobe sprístupnené diela od viacerých subjektov (zo zbierok slovenských galérií). Rozhodujúcim bolo, že sa jedná o projekt digitalizácie žalovanej, ktorá diela získané zo zbierok slovenských galérií či iných subjektov, zdigitalizovala a sprístupnila. Žalovaná nenavrholo vykonanie dokazovania predložením akýchkoľvek licenčných zmlúv z jej strany a ani sa na žiadne konkrétne neodvolala. Oneskorene navrhla vykonať dokazovanie predložením licenčných zmlúv, ktorému návrhu súd nevyhovel, pretože mala dostatočný časový priestor, na (čo i len z opatrnosti) predloženie aspoň niekoľkých licenčných zmlúv, ktorými by relevantne spochybnila skutkové tvrdenia protistrany, čo z neospravedlniteľných dôvodov nevyužila. Je tak pasívne vecne legitímovaná v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia založeného na sprístupňovaní zdigitalizovaných diel výtvarného umenia verejnosti v online priestore. Za neprípustné a v rozpore s bremenom tvrdenia a dôkazným bremenom vyplývajúcim z hmotnoprávnej normy súd považoval žalovanou podmienené splnenie dôkaznej povinnosti dôkaznou povinnosťou žalobkyne. Žalobkyňou predložené dôkazy preniesli dôkazné bremeno na žalovanú, ktorá ho na rozdiel od nej neuniesla a relevantne nevyvrátila ani hodnovernosť ani pravdivosť skutočností, ktoré z nich vyplynuli. Sprístupňovaním digitálnych rozmnoženín diel výtvarného umenia v priebehu celého roka 2016, bola naplnená skutková podstata sprístupňovania diel verejnosti definovaná v § 30 autorského zákona, keď

prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete dochádzalo po drôte alebo bezdrôtovo k šíreniu výtvarných diel uskutočnené z iniciatívy individuálne určených príjemcov v mieste a čase nimi zvolenom. Na takéto použitie diel sa nevzťahuje žiadna zákonom stanovená výnimka a na sprístupňovanie zdigitalizovaných zbierkových predmetov v online priestore žalovanej je potrebné vopred získať licenciu od autora, resp. organizácie kolektívnej správy majetkových práv. Prostredníctvom verejného prenosu sa žalovanou zdigitalizované diela výtvarného umenia stali verejne prístupné pre neurčitý okruh príjemcov, ktorým sú bezplatne a bez ohľadu na ďalší účel použitia sprístupnené predmety ochrany, ku ktorým kolektívnu správu práv vykonáva žalobkyňa. Podľa súdu prvej inštancie žalovaná v konaní nepreukázala žiaden relevantný právny titul, od ktorého by bolo možné odvodiť legálnosť použitia diel výtvarného umenia sprístupňovaním verejnosti, a ku ktorému dochádzalo v priebehu celého roka 2016 prostredníctvom webovej stránky žalovanej www.webumenia.sk, na ktorej, ako vyplynulo z dokazovania, boli v majoritnom percentuálnom podiele z celkového počtu sprístupnených diel sprístupnené diela podliehajúce autorskoprávnej ochrane. Druhotným následkom neoprávneného zásahu je vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej, ktorého výška sa v zmysle ustanovenia § 458a Občianskeho zákonníka v spojení s § 442 ods. 2 Občianskeho zákonníka určí najmenej vo výške odmeny, ktorá by za získanie takej licencie bola zvyčajná v čase tohto neoprávneného zásahu. Z komparácie žalobkyňou spracovanej tabuľky pre výpočet licenčnej odmeny, ktorá bola prílohou návrhu rozšírenej licenčnej zmluvy a sadzobníkov oslovených zahraničných organizácií kolektívnej správy vyplýva, že v každej z týchto krajín by pri počte diel sprístupňovaných žalovanou za jednotlivé mesiace roka 2016 a percentuálneho pomeru autorskoprávne chránených diel bola licenčná odmena vyššia, než z akej vychádzala žalobkyňa. Výška žalovaného nároku podľa výpočtovej tabuľky žalobkyne tak za mesiace január až jún predstavuje mesačnú odmenu vo výške 650 eur, za august až november mesačnú odmenu 675 eur a za december sumu 700 eur, v súčte spolu 7.950 eur. Takto stanovená výška bezdôvodného obohatenia nedosahuje ani výšku zvyčajnej odmeny hradenej v susedských štátoch za obdobné národné projekty štátnymi inštitúciami a reflektuje podľa názoru súdu aj bezodplatnosť sprístupňovania výtvarných diel verejnosti a s tým spojenú absenciu majetkového prospechu žalovanej v súvislosti s touto službou, rozsah a spôsob sporného použitia diel, účel a prípadné rozdiely medzi komparovanými krajinami.

3. Popri peňažnej náhrade za bezdôvodné obohatenie priznal súd žalobkyni aj úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo žalovanej istiny od 13. 12. 2017 (deň nasledujúci po dôjdení výzvy žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovanej) do zaplatenia a žalobu v časti požadovaného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy od 13. 12. 2017 do 16. 12. 2017 zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), teda podľa pomeru úspechu, keď žalobkyňa pokladal za procesne plne úspešnú a na nepatrný neúspech v časti nekvantifikovaného príslušenstva žalovanej pohľadávky neprihliadal.

5. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo dňa 21. marca 2024 sp. zn. 9Co/92/2023 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok I.) a v časti náhrady trov konania (výrok III.) potvrdil a žalobkyni priznal voči žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a on sa s ním v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP stotožňuje. Na doplnenie jeho správnosti uviedol, že vzhľadom na prvoinštančným súdom zistený skutkový stav veci je bezpochyby daná aktívna vecná legitímácia žalobkyne. Žalobkyňa je organizáciou kolektívnej správy, ktorá zastupuje najviac nositeľov práv podľa § 164 ods. 1 autorského zákona na území Slovenskej republiky. Je uvedená v evidencii organizácií kolektívnej správy a zastupuje najviac nositeľov práv k dielam výtvarného umenia. Preto bola žalobkyňa oprávnená domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, ku ktorému malo prísť sprístupňovaním diela verejnosti bez súhlasu žalobkyne ako organizácie kolektívnej správy. Žalovaná je vrcholovou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou, metodickou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou s celoštátnou pôsobnosťou v oblasti galerijnej činnosti v SR, ktorá realizovala digitalizáciu diel výtvarného

umenia a zrealizovala projekt www.webumenia.sk, na ktorom sú zverejnené diela, ku ktorým má žalobkyňa vykonávať kolektívnu správu, na základe rozšírenej hromadnej licencie. Vzhľadom na argumenty žalovanej odvolací súd uviedol, že inštitút rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy podľa § 79 autorského zákona je uprostred medzi dobrovoľnou a povinnou kolektívnou správou. Licencia udeľovaná organizáciou kolektívnej správy sa rozširuje aj na tých autorov, ktorí ňou nie sú zastupovaní, pričom nejde o povinnú kolektívnu správu, pretože autor môže túto rozšírenú hromadnú licenciu písomným oznámením vylúčiť. Rozšírenou hromadnou licenciou udeľuje organizácia kolektívnej správy súhlas na použitie všetkých diel nositeľov práv zastupovaných podľa § 164 autorského zákona, ku ktorým vykonáva správu majetkových práv, ako aj tých nositeľov práv, ktorí nie sú touto organizáciou zastupovaní a nevylúčili kolektívnu správu práv k týmto dielam. Žalovaná, prevádzkovateľ stránky www.webumenia.sk, verejnosti sprístupnila digitalizované diela výtvarného umenia, pričom nie všetky diela boli voľné a na mnohých ešte trvala autorskoprávna ochrana. Žalovaná v konaní nepreukázala, že by boli splnené podmienky na použitie diela bez súhlasu autora, alebo že by boli diela použité na uvedenej webovej stránke na základe licenčných zmlúv s jednotlivými autormi. Odvolací súd mal za to, že ako vyplýva z ustanovenia § 79 autorského zákona, žalobkyňa zastupuje aj tých autorov, ktorý s ňou neuzavreli zmluvu o výkone správy. Tvrdenie žalovanej ohľadom toho, že je povinnosťou žalobkyne preukázať, ktorých konkrétnych autorov zastupuje je preto nesprávny a v rozpore s inštitútom rozšírenej hromadnej licencie. Podľa súdu ani ak by žalovaná predložila individuálne licenčné zmluvy s jednotlivými autormi, nemalo by to za následok, žeby si žalobkyňa nemohla požadovať svoje nároky, nakoľko uzavretie individuálnej licenčnej zmluvy neznamená vylúčenie kolektívnej správy z rozšírenej hromadnej licencie. Žalobkyňa teda bola oprávnená uzatvárať rozšírenú hromadnú licenciu so žalovanou a ak k jej uzatvoreniu neprišlo, mala právo sa domáhať nárokov z porušenia autorského práva. Zo strany žalovanej prišlo k použitiu diel spôsobom sprístupňovania diela verejnosti podľa § 30 autorského zákona, keď je dielo prístupné individuálne neurčitém osobám, ktoré k nemu majú prístup z miesta a v čase, ktoré si samy zvolia. Odvolací súd sa potom stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že v danom prípade nie je daný dôvod výnimky uvedenej v § 50 autorského zákona a to použitie diela verejným vystavením, pretože v danom prípade zo strany žalovanej o verejné vystavenie diel nešlo. Nebolo ani relevantné, že žalovaná na vlastné náklady realizovala digitalizáciu diel, že na vlastné náklady sprístupnila uvedené diela na webovej stránke webumenia.sk, ktorú tiež prevádzkuje na vlastné náklady a ani to, že uvedené diela sprístupňuje verejnosti zadarmo, teda, že sú sprístupňované študentom. Uvedené skutočnosti neznamenajú, že môže porušovať majetkové autorské práva autorov diel a za použitie diel nemá povinnosť platiť odmenu. Hoci sa majetok žalovanej nezväčšil zverejňovaním diel verejnosti a z uvedenej stránky nemala ani majetkový prospech, a tým, že diela boli sprístupňované verejnosti bez uzavretia rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy a bez toho, že by platila žalobkyni ako organizácii kolektívnej správy obvyklá odmenu za použitie diel, sa jej majetok ani nezmenšil o túto obvyklú odmenu, čím došlo u žalovanej k vzniku bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ ide o výšku priznanej odmeny tá nebola žalovanou spochybnená, tak ako ani výpočet žalobkyne, podľa ktorého dospela k výške uvedenej sumy. Nakoniec odvolací súd posúdil ako nedôvodnú aj námietku žalovanej ohľadom nesprávnej aplikácie sudcovskej koncentrácie. Nestotožnil sa s tým, že žalobný nárok nebol v konaní dostatočne konkretizovaný, že nebolo zrejmé, k akým dielam a v akej výške si žalobkyňa uplatňuje bezdôvodné obohatenie. Zo žaloby bolo zrejmé, že žalobkyňa (ako organizácia kolektívnej správy) si svoju pohľadávku uplatňuje na základe toho, že nebola uzavretá rozšírená hromadná licencia k dielam aj tých autorov, ktorých nezastupuje, teda išlo o všetky diela, ktoré nemajú charakter voľných diel. Ak mala žalovaná vedomosť, že má uzavreté licenčné zmluvy s jednotlivými autormi a mala za to, že takéto licenčné zmluvy mohli spochybniť nárok žalobkyne, bolo jej povinnosťou tieto zmluvy predložiť, nakoľko o týchto dôkazoch musela mať vedomosť už pred pojednávaním konanom dňa 09. 02. 2023. Žalovaná túto svoju povinnosť nesplnila a boli teda splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania. Obrana žalovanej spočívala v nesprávnom pochopení inštitútu rozšírenej hromadnej licencie. Na základe tohto inštitútu zastupuje žalobkyňa všetkých autorov, ak títo nevylúčia správu prostredníctvom hromadnej rozšírenej licencie. Pokiaľ ide o počet diel a návštevnosť uvedenej stránky, tak zo žaloby a predložených dôkazov bolo jednoznačne preukázané koľko diel malo byť zverejnených žalovanou a aká bola návštevnosť v jednotlivých mesiacoch.

7. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods.

1 a § 262 ods. 1 CSP a žalobkyni, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila podľa § 420 písm. f) CSP a navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ale aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Podľa dovolateľky došlo nesprávnym procesným postupom k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Rozhodnutia odvolacieho súdu a aj prvoinštančného súdu zaťažuje vada zmätočnosti prameniaca z nesprávneho procesného postupu súdu pri vykonávaní dokazovania, nakoľko nebol spoľahlivo zistený skutkový stav - dokazovanie bolo vedené v rozpore so zákonom ako aj princípmi civilného sporového konania (princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti, princíp voľného hodnotenia dôkazov). Poukázala na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že aj v prípade, že by žalovaná predložila individuálne licenčné zmluvy s jednotlivými autormi, nemalo by to za následok, že by si žalobkyňa nemohla požadovať svoje nároky, nakoľko uzavretie individuálnej licenčnej zmluvy neznamena vylúčenie kolektívnej správy z rozšírenej hromadnej licencie. To úplne ignoruje princíp autonómie vôle, ako jedného zo základných kameňov súkromného práva. Žalobkyňa svoju pozíciu odvodzuje od § 79 autorského zákona, tzv. hromadnej licenčnej zmluvy. Snaží sa tak navodiť dojem, že v spore nie je potrebné vykonať riadne dokazovanie, nakoľko bezvýnimočne zastupuje všetkých autorov. Avšak úlohou dokazovania by malo byť zistenie, či konkrétne diela (ktoré žalobkyňa vo svojom žalobnom návrhu ani nešpecifikovala) nie sú licencované v rámci individuálnej licenčnej zmluvy. K tejto problematike sa explicitne vo svojom komentári k autorskému zákonu vyjadrili aj JUDr. Zuzana Adamová PhD. a JUDr. Branislav Hazucha LL.D., ktorí vo vzťahu k § 79 autorského zákona uviedli: „Zákon tiež nezohľadňuje situáciu, kedy autor uzavrie výhradnú individuálnu licenčnú zmluvu na použitie svojho diela, avšak písomne nevylúči aplikáciu rozšírenej hromadnej licencie. V takom prípade hrozí, že organizácia kolektívnej správy udelí rozšírenou hromadnou licenciou súhlas aj na použitie diela, ktoré bolo licencované individuálne. Samotná absencia vylúčenia v písomnej forme však nemôže viesť k záveru, že dielo licencované jeho autorom v rámci výhradnej individuálnej licenčnej zmluvy by mohlo byť platne opätovne licencované v rámci rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy. To by predstavovalo neodôvodnený zásah do právom chránených záujmov nielen autora, ale aj nadobúdateľa výhradnej licencie. Ak by preto organizácia kolektívnej správy mala vedomosť, že udelenie rozšírenej hromadnej licencie by bolo v priamom rozpore s vôľou autora na individuálny výkon práv, licenciou by vo vzťahu k tomuto autorovi alebo konkrétnemu dielu nemohla udeliť.“ Dovolateľka má za to, že v prípade, ak nie je dokazovanie vykonané riadne ku každému dielu, nastáva presne tento neželaný zásah do právom chránených záujmov ako autora, tak aj nadobúdateľa licencie. Žalovaná disponuje veľkým množstvom licenčných zmlúv k najrôznejším dielam, ktorými autori vyjadrili vôľu, aby žalovaná spravovala, vystavovala a dohodnutým spôsobom používala ich diela v súlade s jej poslaním. Na druhej strane tohto sporu je žalobkyňa, LITA, organizácia kolektívnej správy, ktorá si uzurpuje postavenie inštitúcie zastupujúcej všetkých umelcov vo vzťahu ku všetkým ich dielam, bez ohľadu na ich prejavenu vôľu. Vôľa autora (resp. nositeľa majetkových autorských práv) uzatvoriť licenčnú zmluvu musí byť v tomto konaní jednoznačne prioritne zohľadnená, čo konkrétne znamená to, že súd umožní riadne dokazovanie v ktorom sa bude skúmať, či konkrétny autor nemá pri konkrétnom diele uzatvorenú licenčnú zmluvu. V opačnom prípade sa dostaneme do absurdnej situácie, kedy súd ani len neprejaví záujem zistiť, či takáto zmluva existuje a absolútne odmieta rešpektovať princíp autonómie vôle autora, ako aj jeho zmluvnú slobodu, teda princípy, ktoré sú pre súkromné právo základnými stavebnými kameňmi. V snahe poukázať na absurdnosť postupu súdu prvého stupňa dovolateľka predložila odvolaciemu súdu tristo licenčných zmlúv, teda časť zmlúv, ktorými disponuje. Dovolateľka nechce v tomto spore pre začiatok nič iné, iba to, aby prebehlo riadne dokazovanie v súlade s princípmi Civilného sporového poriadku, v ktorom sa bude môcť efektívne brániť prostriedkami procesnej obrany voči konkrétnym nárokom žalobkyne. To si však vyžaduje, aby obidve strany tohto sporu prejavili vôľu najprv konkretizovať o aké nároky vlastne ide, a potom ich postupne v rámci dokazovania po jednom riešiť. V tomto konaní súd dokazovanie vykonal len formalisticky a úplne ignoroval prostriedky procesnej obrany žalovanej.

Uviedol, že žalovaná mala dostatočný časový priestor na (čo i len z opatrnosti) predloženie aspoň niekoľkých licenčných zmlúv, ktorými by relevantne spochybnila skutkové tvrdenia protistrany, čo z neospravedlniteľných dôvodov nevyužila. Neuvedol však: a) na základe akého zákonného ustanovenia, osobitne v rámci CSP je možné vykonať procesnú obranu „z opatrnosti“, b) aký vplyv by mal postup „z opatrnosti“ na zistený skutkový stav, c) ako je možné sa zmysluplne a efektívne brániť „z opatrnosti“ úplne neurčitému nároku, d) o akých právach, akých autorov rozhodovali sudy oboch stupňov a e) k akým dielam sa vzťahujú rozhodnutia oboch súdov. Od začiatku konania pritom žalovaná žiadala žalobkyňu, aby svoj nárok konkretizovala, nakoľko v žalobe okrem počtu diel nebolo vôbec uvedené, o aké konkrétne nároky voči ktorým dielam ktorých autorov ide a teda žalovaná ani nevie, aké zmluvy s ktorými autormi mala na svoju obranu vlastne predložiť. V tomto svetle teda tvrdenie súdu o predložení „niekoľkých licenčných zmlúv z opatrnosti“ vyznieva úplne iracionálne a z pohľadu dokazovania podľa Civilného sporového poriadku sa jedná o nezákonný postup bez opory v platnom práve. Žalovaná bola pripravená kedykoľvek predložiť potrebné konkrétne licenčné zmluvy ku konkrétnym dielam, avšak absolútne nevidela zmysel v predkladaní náhodných zmlúv „z opatrnosti“, nakoľko by takýto postup bol neurčitým prostriedkom procesnej obrany voči neurčitému prostriedku procesného útoku žalobkyne. Takýto postup by sa priechil princípu hospodárnosti konania. Zo strany súdu jej vôbec nebolo umožnené sa efektívne brániť voči akémukoľvek konkrétnemu nároku. Tu dovolateľka poukázala na to, že v inom konaní, vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. B1-16CA/11/2017, kde vystupujú obe strany sporu v rovnakom procesnom postavení, bola samotná žalobkyňa schopná identifikovať, z ktorých diel si chce uplatňovať svoje nároky. Súd riadne otvoril dokazovanie a za spolupráce obidvoch sporových strán ustaľuje skutkový stav, teda to, akých nárokov sa vlastne žalobkyňa domáha a tieto jednotlivé nároky postupne posudzuje. Napokon dovolateľka poukázala na to, že opísaný tzv. výstrel naslepo zo strany žalobkyne vedie k tomu, že si žalobkyňa uplatní akýkoľvek nárok, a tak ako sa to stalo aj v tomto prípade, aj za diela, ktoré sú autorskoprávne voľnými a za použitie ktorých jej uplatnený nárok nepatrí. Súd však žalovanej tento druh procesnej obrany vôbec neumožnil použiť, pretože žalobkyňa ani diela a ani autorov týchto diel nemusela identifikovať, teda žalovaná na uplynutie doby ochrany nemôže upozorniť, pretože nevie, aké diela sa za neurčitým nárokom žalobkyne skrývajú.

10. K dovolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa. Podľa nej žalovaná opakovane prezentuje právny názor, že žalobkyňa nekonkretizovala svoj nárok a mala povinnosť preukázať a konkretizovať vo vzťahu k niekoľko desiatistom žalovaným použitiam diel, ktoré dielo a ktorého autora žalovaná použila, mala tiež preukázať, že zastupuje jednotlivých autorov a nositeľov práv predložením zmlúv s jednotlivými autormi a nositeľmi práv. Žalobkyňa však v zmysle § 79 ods. 1 a 5 autorského zákona uzatvára rozšírené hromadné licenčné zmluvy, ktorými udeľuje súhlas na používanie diel literárnych, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, audiovizuálnych, fotografických, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia na daný spôsob použitia predmetov ochrany jednak za nositeľov práv zastupovaných podľa § 164 autorského zákona na zmluvnom základe a jednak za nositeľov práv, ktorí nie sú žalobkyňou zastupovaní podľa § 164 autorského zákona. Vzhľadom na platnú právnu úpravu a vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k účinnému písomnému vylúčeniu kolektívnej správy majetkových práv ani zo strany nositeľov práv zastupovaných na zmluvnom základe, ani zo strany nositeľov práv nezastupovaných na zmluvnom základe, je žalobkyňa oprávnená a aj povinná domáhať sa voči žalovanej nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa žaloby. Tvrdenia žalovanej sú v rozpore s princípmi, na ktorých je autorský zákon založený. Sú ignoranciou inštitútu kolektívnej správy a rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy. Žalobkyňa nie je povinná preukázať uvedené skutočnosti tak, ako to vykladá žalovaná, vzhľadom na režim „kvázi povinnej kolektívnej správy“. Pokiaľ neplatí pre konkrétnych nositeľov práv k ich všetkým alebo ku konkrétnym dielam režim „kvázi povinnej kolektívnej správy“ zakotvený v autorskom zákone režimom rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy, tak takúto skutočnosť musí preukázať žalovaná, čo neurobila. Žalobkyňa sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v bode 15. odôvodnenia jeho rozsudku KS, a to, že „Obrana žalovanej spočívala v nesprávnom pochopení inštitútu rozšírenej hromadnej licencie“. Pokiaľ sa žalovaná v dovolaní opätovne venovala voľným dielam, žalobkyňa opätovne uviedla, že zo samotnej žaloby nespochybniteľne vyplýva, že žalobkyňa svoj nárok uplatňovala podľa verejne dostupných údajov žalovanej o sprístupnení diel a pri výslovnom odpočítaní voľných diel. Neobstoí ani poukaz žalovanej na konanie, vedené na prvoinštančnom súde pod sp. zn.

B1-16Ca/11/2019. V uvedenej veci sa jedná o úplne iný spôsob použitia diel - vyhotovovanie rozmnoženín diel a verejné rozširovanie rozmnoženín diel prevodom vlastníckeho práva. Pri tomto odbore kolektívnej správy sa jedná o dobrovoľnú kolektívnu správu práv, kedy žalobkyňa vykonáva práva iba nositeľov práv zastupovaných podľa § 164 autorského zákona a nie o spôsob použitia diel - sprístupňovanie verejnosti, ako je v tomto konaní, kedy pre daný spôsob použitia diel sa aplikuje právne režim rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy a kedy teda žalobkyňa zo zákona vykonáva správu zastupovaných aj nezastupovaných autorov a nositeľov práv, pokiaľ títo výslovne písomne nevylúčili kolektívnu správu práv. Tvrdenia žalovanej o procesných pochybeniach súdov tak považovala žalobkyňa za nedôvodné a navrhla dovolanie žalovanej zamietnuť.

11. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadrila dovolateľka. Uviedla, že bez rešpektovania práva na spravodlivý proces, princípu autonómie vôle ako aj iných regulatívnych ideí tak, ako ich opísala a aplikovala na tento spor v dovolaní, nie je možné dospieť k spravodlivému riešeniu. Interpretácia ustanovenia § 79 autorského zákona ignorujúca tieto regulatívne idey by bola formalistickým postupom. Žalobkyňa sama na pojednávaniach v inom spore (sp. zn. B1-9Ca/23/2020) priznala, že nevie, akým konkrétnym autorom má zaslať vymožené odmeny v prípade, že bude v spore úspešná. Bez vykonania riadneho dokazovania a konkretizácie autorov a diel zo strany žalobkyne je účel normy § 79 autorského zákona, teda ochrana autorov nezmyslom, nakoľko sa nevie, akých autorov a ktorých diel sa má táto ochrana dotýkať. Ak mala žalovaná predložiť vylúčenie kolektívnej správy nositeľa práv v zmysle § 79 ods. 2 autorského zákona, otázkou je, ktorí nositelia práv majú vylúčiť kolektívnu správu svojich majetkových práv, keď ich samotná žalobkyňa opakovane nie je schopná konkretizovať. Žalovaná nemá žiadnu šancu objektívne sa brániť, keďže nevie, akých nositeľov práv má osloviť, aby takéto vylúčenie vedela zadovážiť a predložiť ako dôkaz. Ďalej dovolateľka poukázala na to, že súd pri posudzovaní údajného nároku žalobkyne nezohľadnil, že na stránke webumenia.sk nie sú rozmnoženiny diel len žalovanej, ale aj iných galérií zo Slovenskej republiky a Českej republiky. Tento fakt otvára otázku v rovine pasívnej vecnej legitímácie v tomto spore. Webumenia.sk nie je ani zďaleka výhradným projektom žalovanej, ale ide o projekt vyše dvadsiatich galérií. Neexistuje preto iný spôsob, ako zodpovedať otázku, či žalovaná je nositeľom tvrdenej hmotnoprávnej povinnosti, ako že súd zaviazal žalobkyňu ku konkretizácii jej nárokov.

12. Toto vyjadrenie dovolateľka ešte doplnila, že okrem neurčitého a nezrozumiteľného nároku je nezrozumiteľný aj žalobkynin spôsob výpočtu a odôvodnenie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa bola povinná zadefinovať bezdôvodné obohatenie čo do dôvodu, ako aj výšky a nie len odhadom určiť výšku bezdôvodného obohatenia, ale presne určiť, z akého dôvodu si nárokuje konkrétne bezdôvodné obohatenie ku konkrétnemu dielu. Žalobkyňa v žalobe vypočítala svoj nárok bez toho, aby menovala konkrétne diela, voči ktorým mali údajné nároky z bezdôvodného obohatenia vzniknúť. Nakoniec poukázala na rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky o cenníku žalobkyne zo dňa 19. 10. 2023 č. 2023/DOZ/POK/R/30, podľa ktorého žalobkyňa uplatňovala neprimerané ceny pri poskytovaní licenčných služieb používateľom autorských diel literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, pantomimických, audiovizuálnych a fotografických diel, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia príslušných autorov a ďalších nositeľov práv v odbore verejný prenos.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné a aj dôvodné, preto bolo potrebné rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 449 ods. 1 a 2 CSP) a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

14. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v

ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

15. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces. Takýto nesprávny procesný postup súdu môže spočívať predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. Dovolateľka prípustnosť svojho dovolania v zmysle § 420 písm. f) a teda porušenie práva na spravodlivý proces videla v tom, že súdy nižších inštancií nezistili spoľahlivo skutkový stav - dokazovanie bolo vedené v rozpore so zákonom, ako aj princípmi civilného sporového konania (princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti, princíp voľného hodnotenia dôkazov). Žalobkyňa v konaní nekonkretizovala diela a ich autorov, ktoré žalovaná sprístupnila verejnosti a za sprístupnenie ktorých sa od nej domáha zaplata peňažnej náhrady za bezdôvodné obohatenie. Tým žalovanej súdy znemožnili procesnú obranu, keď nemohla označiť a predložiť licenčné zmluvy na sprístupnené diela. Tie by ako prejav autonómnej vôle autorov vylúčili kolektívnu správu práv k týmto dielam žalobkyňou. Tiež to žalovanej znemožnilo brániť sa poukazom na prípadné uplynutie doby ochrany u konkrétnych sprístupnených diel.

18. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že uvedené námietky dovolateľky sú dôvodné.

19. Predmetom sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia za sprístupnenie diel výtvarného umenia verejnosti na www.webumenia.sk prevádzkovaného žalovanou (§ 30 autorského zákona), za ktoré použitie diel žalovaná nezaplatila žiadnu autorskú odmenu. Žalobkyňa ako organizácia kolektívnej správy práv k vymedzeným predmetom ochrany, zastupujúca nositeľov práv, ktorí s ňou majú uzatvorenú písomnú zmluvu, resp. nevylúčili kolektívnu správu práv (§ 79, § 163 a nasl. autorského zákona) tvrdí, že žalovaná na uvedenom webe verejnosti v roku 2016 sprístupnila množstvo diel výtvarného umenia. Okrem voľných diel boli medzi nimi aj autorskoprávne chránené diela. Uviedla, že dňa 21.01.2016 to bolo spolu 44.199 diel; dňa 23. 02. 2016 spolu 46.256 diel; dňa 01. 03. 2016 spolu 46.672 diel, z toho 13.060 voľných; dňa 20. 04. 2016 spolu 48.824 diel, z toho 13.230 voľných; dňa 03. 05. 2016 spolu 48.826 diel, z toho 13.232 voľných; dňa 01. 06. 2016 spolu 48.959 diel, z toho 13.243 voľných; dňa 01. 07. 2016 spolu 49.041 diel, z toho 13.248 voľných; dňa 01. 08. 2016 spolu 54.686 diel, z toho 13.630 voľných; dňa 07. 09. 2016 spolu 55.063 diel, z toho 13.628 voľných; dňa 11. 10. 2016 spolu 55.084 diel, dňa 02. 11. 2016 spolu 55.175 diel, z toho voľných 13.631 a dňa 01. 12. 2016 spolu 65.2812 diel, z toho 13.704 voľných. Celkový počet sprístupňovaných diel s obrázkom na webovej stránke žalovanej v sekcii web umenia sa v roku 2016 január až júl pohyboval v rozmedzí 40.001 do 50.000 diel, august až november 50.001 do 60.000 diel mesačne a v decembri 60.001 do 70.000 diel, pričom počet autorskoprávne chránených, teda nie voľných diel, v každom mesiaci predstavoval viac ako 50 %. Na použitie týchto diel sa nevzťahuje žiadna zákonom stanovená výnimka a preto bolo potrebné na ich sprístupnenie verejnosti vopred získať licenciu od autora, resp. organizácie kolektívnej správy majetkových práv. Keďže žalovaná túto licenciu nemala, vzniklo jej bezdôvodné obohatenie, ktorého náhrada je najmenej vo výške odmeny, ktorá by za získanie takej licencie bola zvyčajná v čase tohto

neoprávneného zásahu. Túto žalobkyňa určila podľa svojho návrhu na uzatvorenie rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy podľa § 79 a nasl. autorského zákona pre žalovanú tak, že pri percentuálnom podiele chránených diel z celkového počtu sprístupnených diel nad 50 % predstavovala mesačná odmena pri celkovom počte sprístupnených diel od 40.001 do 50.000 sumu 650 eur, pri celkovom počte sprístupnených diel od 50.001 - 60.000 sumu 675 eur a pri celkovom počte sprístupnených diel od 60.001 do 70.000 sumu 700 eur.

20. V zmysle autorského zákona patrí autorskoprávna ochrana každému autorskému dielu ako jedinečnému výsledku tvorivej duševnej činnosti. Predmetom ochrany je akékoľvek jedinečné dielo z oblasti literatúry, umenia alebo vedy, ktoré je vnímateľné zmyslami (napr. texty, knihy, hudobné skladby, výtvarné umenie, filmy, počítačové programy alebo architektonické diela). Vytvorením diela získava jeho autor výhradné osobnostné práva (§ 18 autorského zákona - napríklad právo byť označený za autora diela, právo rozhodnúť o zverejnení alebo nezverejnení diela a podobne) a výhradné majetkové práva (§ 19 autorského zákona - napríklad právo použiť dielo, udeliť súhlas na použitie diela, právo na odmenu za použitie diela a podobne). Medzi výhradné majetkové práva patrí aj právo autora na odmenu za použitie diela, ak autorský zákon neustanovuje inak (§ 19 ods. 3 autorského zákona). Za použitie diela sa považuje aj jeho verejný prenos, kam sa zaraďujú aj sprístupnenia diela verejnosti podľa § 30 autorského zákona. Za každé sprístupnenie diela verejnosti má teda autor v zásade právo na odmenu.

21. Ak žalovaná použila autorské dielo jeho sprístupnením verejnosti bez toho, aby za takéto použitie diela zaplatila odmenu, má autor, prípadne organizácia kolektívnej správy konajúca vo vlastnom mene na účet autora, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré spočíva v tom, že sa majetok žalovanej nezmenšil o odmenu za použitie diela, ktorú bola povinná zaplatiť (§ 58 a § 63 autorského zákona).

22. Bezodhodné obohatenie v zmysle uvedeného vzniká použitím každého jedného individuálneho diela. Osoba, ktorá sa domáha jeho vydania, je preto povinná špecifikovať, použitím akého konkrétneho autorského diela k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo. Ani v prípade, že bezdôvodné obohatenie vzniklo použitím viacerých diel, nepostačuje pre riadne uplatnenie pohľadávky z bezdôvodného obohatenia poukázať len na počet použitých diel, bez ich špecifikácie. Nejde tu o hromadnú vec, teda vec, ktorú tvorí viacej vecí, avšak len spoločne tvoria vec, ktorá je predmetom právnych vzťahov. Ako už bolo uvedené, každé dielo je jedinečným výsledkom tvorivej duševnej činnosti, je predmetom právnych vzťahov a autorskoprávna ochrana sa viaže ku každému jednotlivému dielu. Len taký spôsob uplatnenia nároku, ktorý špecifikuje konkrétne autorské dielo, ktorého použitím došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, umožňuje preskúmať oprávnenosť uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Podmienky vzniku tohto nároku musia byť skúmané pri každom jednotlivom diele. To zároveň umožňuje protistrane v spore argumentovať proti uplatnenému nároku, napríklad aj tým, že za použitie konkrétneho diela zaplatila autorskú odmenu, mala na jeho použitie odplatnú alebo bezplatnú licenciu, už uplynula doba autorskoprávnej ochrany diela a podobne. Z tohto hľadiska nemôže byť postačujúce tvrdenie žalobkyne, že žiadny nositeľ práv nevyhlásil kolektívnu správu svojich majetkových práv ku všetkým alebo k niektorému zo svojich diel jej organizáciou. Bez špecifikácie konkrétnych diel, za použitie ktorých sa žalobkyňa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, nemožno takéto všeobecné tvrdenia žalobkyne ani účinne rozporovať, nieto ešte tvrdiť a preukázať jeho opak. Samotné nevyhlásenie kolektívnej správy majetkových práv organizáciou žalobkyne potom ani nerieši prípadný konflikt medzi kolektívnou správou žalobkyne a skutočnosťou, že autor mohol žalovanej udeliť na použitie svojho diela odplatnú alebo bezodplatnú licenciu (k tomu pozri Adamová Z., Hazucha B. Autorský zákon. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 582). Riešením tohto konfliktu môže byť záver, že žalovaná dielo použila oprávnenne, na základe licencie jeho autora a preto, hoci autor písomne nevyhlásil kolektívnu správu majetkových práv organizáciou žalobkyne, bezdôvodné obohatenie použitím diela nevzniklo.

23. V prejednávanej veci súdy nižších inštancií tým, že žalobkyni umožnili uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia špecifikovať len počtom autorských diel, ktoré mali byť neoprávnené žalovanou použité, žalovanej znemožnili riadne uplatnenie jej procesných práv. Žalovaná pri takto špecifikovanom nároku nemá adekvátnu možnosť skutkovej a právnej argumentácie proti uplatnenému

nároku. Je v situácii boxera v ringu so zaviazanými očami, ktorý sa má naslepo brániť útoku. Tým sa oproti žalobkyni dostala do nerovného postavenia. Princíp rovnosti zbraní v civilnom súdnom procese pritom vyžaduje, aby každý účastník konania mal reálnu a rovnocennú možnosť predniesť svoje argumenty a dôkazy bez toho, aby bol v akejkoľvek nevýhode voči protistrane.

24. Zhrnúc uvedené, konanie pred súdmi nižších inštancií je postihnuté vadou zmätočnosti, kedy súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Bol tak naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Keďže nápravu zisteného pochybenia nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil popri ňom aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP) a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

25. O náhrade trov dovolacieho konania a náhrade trov pôvodného konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.